

มะขามแขก

ชนิดเม็ด ให้ยาแตกตัวในลำไส้

1. ยานี้คืออะไร

- ยานี้เป็นยาระบาย ที่สกัดจากใบมะขามแขก ได้สารออกฤทธิ์กลุ่ม เช่นโนไซด์ (sennosides)
- ยานี้ช่วยให้ถ่ายอุจจาระโดยการกระตุ้นหรือเพิ่มการบีบตัวของลำไส้ใหญ่
- ใช้เป็นยาระบายระยะสั้นเพื่อบรรเทาอาการท้องผูก

2. ข้อควรระวังก่อนใช้ยา

2.1 ห้ามใช้ยานี้เมื่อไร

- เคยแพ้มะขามแขกหรือส่วนประกอบอื่นๆในยานี้
- มีภาวะลำไส้อุดตัน ลำไส้อักเสบเฉียบพลัน แผลในลำไส้ใหญ่
- มีภาวะขาดน้ำรุนแรง ปวดท้องรุนแรง คลื่นไส้ อาเจียนรุนแรง
- เพิ่งผ่าตัดลำไส้ หรือใส่ด่างอักเสบเฉียบพลัน
- ห้ามใช้ยานี้ต่อเนื่องเป็นเวลานาน

2.2 ข้อควรระวังเมื่อใช้ยานี้

- ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ยานี้หากท่านมีประวัติของโรคลำไส้อักเสบ ริดสีดวงทวารหนัก หรือมีเลือดออกทางทวารหนัก ควรใช้ยาเมื่อจำเป็นเท่านั้น
- ระวังการใช้ยานี้ในผู้ที่มีอาการปวดท้องหรือคลื่นไส้ อาเจียนร่วมด้วย หรือยังไม่สามารถถ่ายอุจจาระหลังจากกินยานี้
- การใช้ยานี้ในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
- การใช้ยานี้เป็นประจำ อาจทำให้ติดยาเนื่องจากลำไส้ขาดแรงบีบตัว ทำให้ไม่สามารถถ่ายอุจจาระได้เองหากไม่กินยา

3. วิธีใช้ยา

3.1 ขนาดและวิธีใช้

- ขนาดยาในผู้ป่วยแต่ละรายอาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับโรค อายุ และน้ำหนักตัว จึงควรใช้ตามคำแนะนำของแพทย์หรือเภสัชกรเท่านั้น

ขนาดยาโดยทั่วไป

- ผู้ใหญ่และเด็กอายุ 12 ปี ขึ้นไป: กินครั้งละ 2-4 เม็ด วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน
- เด็กอายุ 6-12 ปี: กินครั้งละ 1-2 เม็ด วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน
- เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี: ควรใช้ตามคำแนะนำของแพทย์

3.2 ลิมกินยา ทำอย่างไร

- ถ้าลิมกินยา ให้ข้ามไปกินมื้อต่อไป เพราะยานี้กินเมื่อมีอาการท้องผูกเท่านั้น เมื่อไม่มีอาการก็ไม่ต้องกินยา ห้ามกินยาเพิ่มเป็น 2 เท่า

3.3 ถ้าใช้ยาเกินขนาดที่แนะนำควรทำอย่างไร

- อาการที่มักพบ เช่น ปวดเกร็งท้อง ท้องร่วงรุนแรง อ่อนเพลียรุนแรงจากการสูญเสียน้ำและเกลือแร่ในร่างกาย กระจายน้ำมากหรือปากแห้ง กล้ามเนื้อเกร็ง
- หากมีอาการผิดปกติที่รุนแรง ให้หยุดใช้ยาทันที และรีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อมูลยานี้เป็นข้อมูลโดยย่อ

หากมีข้อสงสัยให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

4. ข้อควรปฏิบัติระหว่างการให้ยา

ข้อควรปฏิบัติ ขณะใช้ยานี้

- หลีกเลี่ยงการใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เนื่องจากอาจทำให้ระบบการขับถ่ายผิดปกติ เช่น ท้องผูกเรื้อรังเนื่องจากลำไส้ไม่บีบตัว
- ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว รับประทานอาหารที่มีกากใย เช่น ผัก ผลไม้ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ควรถ่ายอุจจาระทุกวันให้เป็นนิสัย ไม่กลั้นอุจจาระ
- ถ้ายังคงมีอาการท้องผูกหลังใช้ยานี้ ควรปรึกษาแพทย์เพื่อหาสาเหตุของอาการท้องผูก

5. อันตรายที่อาจเกิดจากยา

5.1 อาการที่ต้องหยุดยาแล้วรีบไปพบแพทย์

ทันที อันตรายของยานี้มีอะไรบ้าง

- แพ้ยาชั้นรุนแรงซึ่งต้องหยุดยาแล้วรีบไปพบแพทย์ทันที อาการที่พบ เช่น บวมที่ใบหน้า เปลือกตา ริมฝีปาก ลมพิษ หน้ามืดเป็นลม แน่นหน้าอก หายใจลำบาก ผื่นแดง ตุ่มพอง ผิวหนังหลุดลอก มีจ้ำตามผิวหนังหรือเลือดออกผิดปกติ
- เกิดอาการข้างเคียงชนิดรุนแรงซึ่งต้องหยุดยาแล้วรีบไปพบแพทย์ทันที เช่น อาเจียนรุนแรง ท้องร่วงรุนแรง อ่อนเพลียรุนแรง มึนงง หน้ามืดเป็นลม มีภาวะขาดน้ำรุนแรง

5.2 อาการที่ไม่จำเป็นต้องหยุดยา แต่ถ้าทนไม่ได้ ให้ไปพบแพทย์

- ถ่ายเหลว ท้องอืด ท้องผูก คลื่นไส้ อาเจียน ปวดเกร็งท้อง อ่อนเพลีย น้ำหนักลด

6. ควรเก็บยานี้อย่างไร

- เก็บยาไว้ในภาชนะบรรจุเดิม แกะยาออกจากแผงเมื่อจะกินในแต่ละครั้งเท่านั้น
- เก็บยาในที่แห้ง อย่าให้โดนแสงโดยตรง ควรเก็บที่อุณหภูมิห้องไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส
- ไม่เก็บยาในที่ร้อนหรือชื้น เช่น ในรถ ห้องน้ำ ห้องครัว
- เก็บยาทุกชนิดให้พ้นมือเด็ก

ผู้ผลิต / ผู้นำเข้า / ผู้แทนจำหน่าย

.....
เอกสารนี้ปรับปรุงครั้งล่าสุดเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2559

ข้อมูลยานี้เป็นข้อมูลโดยย่อ

หากมีข้อสงสัยให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร